

กฎบัตรการตรวจสอบภายใน

(Internal Audit Charter)

หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยพะเยา

กฎบัตรการตรวจสอบภายในนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสื่อสารให้ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้บริหารหน่วยงาน หน่วยรับตรวจสอบได้รับทราบและมีความเข้าใจ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ สายการบังคับบัญชา ขอบเขต อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของ หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยพะเยา ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพการตรวจสอบ ภายใน สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วัตถุประสงค์

หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยพะเยา เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ ให้บริการ ต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัย ในการให้ความเชื่อมั่นและการให้คำปรึกษาอย่างเที่ยง ธรรมและเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัยให้บรรลุตาม ยุทธศาสตร์ เป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อัน จะเป็นผลให้มหาวิทยาลัยสามารถพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายในได้ อย่างเป็นระบบด้วยวิธีการตรวจสอบ การวิเคราะห์ รวมถึงการประเมินความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

๑. ประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานในหน้าที่ของ หน่วยรับตรวจ
๒. สอบทานระบบการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน และ/หรือกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งที่ทางราชการกำหนด เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ตรง ตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และสอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัยพะเยา
๓. สอบทานความถูกต้องและเชื่อถือได้ของข้อมูลการดำเนินงานและการเงินการคลัง
๔. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจ ให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น

๔. ตรวจสอบระบบการดูแลรักษาและความปลอดภัยของทรัพย์สินของหน่วยรับตรวจ ให้มีความเหมาะสมกับประเภทของทรัพย์สินนั้น
๕. ประเมินผลการดำเนินการเกี่ยวกับการเงินและการคลังของมหาวิทยาลัยพะเยา
๖. วิเคราะห์และประเมินความมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากร

ขอบเขตการปฏิบัติงาน

หน่วยตรวจสอบภายในพะเยามีขอบเขตการปฏิบัติงานของการตรวจสอบภายในเป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของส่วนราชการและระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจสอบภายใน ซึ่งได้กำหนดขอบเขตงานให้ครอบคลุมถึงการให้คำปรึกษา การตรวจสอบ การวิเคราะห์ รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน หลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง กระบวนการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งเป็นการเพิ่มคุณค่า และนำไปสู่การปรับปรุงการปฏิบัติงานของหน่วยรับตรวจ ตลอดจนเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่อธิการบดี หน่วยรับตรวจ และผู้เกี่ยวข้อง ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การตรวจสอบด้านการเงิน บัญชี และพัสดุ (Financial Audit)
๒. การตรวจสอบการดำเนินงาน (Performance Audit)
๓. การตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance Audit) รวมทั้งการประเมินความเพียงพอและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง
๔. การให้บริการคำปรึกษา (Consulting Service)
๕. การตรวจสอบกรณีอื่น

สายการบังคับบัญชา

๑. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในเป็นผู้บริหารสูงสุดของหน่วยตรวจสอบภายใน และมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่ออธิการบดี
๒. การเสนอแผนการตรวจสอบประจำปีให้หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในเสนอต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติโดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยพะเยา

๓. หัวหน้าหน่วยตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบตรงต่ออธิการบดี และ คณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยพะเยา ตามลำดับ

อำนาจหน้าที่

๑. หน่วยตรวจสอบภายใน มีหน้าที่ในการตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกหน่วยงานของ มหาวิทยาลัยพะเยา และมีอำนาจหน้าที่ในการเข้าถึงข้อมูล เอกสารหลักฐาน ทรัพย์สินต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบ
๒. หน่วยตรวจสอบภายใน ไม่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงาน และการวางระบบการควบคุมภายใน หรือการแก้ไขระบบการควบคุมภายในส่วนราชการ ซึ่งหน้าที่ดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่เป็นเพียงผู้ประเมินและให้คำปรึกษาแนะนำ
๓. ผู้ตรวจสอบภายในมีอิสระในการตรวจสอบตามที่เห็นควร ตามมาตรฐานการประกอบวิชาชีพตรวจสอบภายใน
๔. ผู้ตรวจสอบภายในสามารถขอให้หน่วยรับตรวจให้ข้อมูล และคำชี้แจงในเรื่องที่ทำการตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัย
๕. หน่วยตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอื่นได้ตามควรแก่กรณีตามที่อธิการบดี มหาวิทยาลัยพะเยาสั่งการ ทั้งนี้ งานดังกล่าวต้องไม่ทำให้ผู้ตรวจสอบภายในขาดความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียในกิจกรรมที่ตรวจสอบ

หน้าที่ความรับผิดชอบ

หน่วยตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ ในการจัดตั้งหน่วยตรวจสอบภายใน โดยให้รายงานผลการตรวจสอบและการให้ข้อมูลเชิงวิเคราะห์ ประเมินผล ข้อเสนอแนะ คำปรึกษา ตามแนวทางที่มาตรฐานการตรวจสอบภายในกำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้ การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
๒. มีหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ โดยให้รายงานผลการตรวจสอบ ให้คณะกรรมการตรวจสอบทราบ อย่างน้อยไตรมาสละ ๑ ครั้ง
๓. ประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เพื่อให้เกิดผลงานร่วมที่เป็น ประโยชน์สูงสุดต่อมหาวิทยาลัยพะเยา

๔. การพิจารณาลำดับกิจกรรมที่จะตรวจสอบและระยะเวลาดำเนินการ ให้พิจารณาความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญประกอบด้วย การขาดข้อมูลการปฏิบัติงานที่ดี การละเลยการปฏิบัติตามนโยบาย แผนงาน วิธีการปฏิบัติงานและข้อกำหนดทางกฎหมาย ทรัพย์สินสูญหายหรือเสียหาย การไม่ประหยัดหรือไม่มีประสิทธิภาพของงาน การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้
๕. วางแผนการตรวจสอบ และแผนการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เสนอต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยาพิจารณาอนุมัติภายในเดือนกันยายนโดยผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการตรวจสอบประจำมหาวิทยาลัยพะเยา
๖. ส่งสำเนาแผนการตรวจสอบประจำปีที่ได้รับการอนุมัติแล้วให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน กรมบัญชีกลาง กระทรวงศึกษาธิการและคณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ กระทรวงศึกษาธิการ
๗. หน่วยตรวจสอบภายใน ควรประสานงานกับหน่วยรับตรวจ เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยรับตรวจมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะ ในอันที่จะทำให้ผลการตรวจสอบมีประโยชน์
๘. เสนอรายงานผลการตรวจสอบต่ออธิการบดี ภายในเวลาอันสมควรหรืออย่างน้อย ทุก ๒ เดือน นับจากวันที่ดำเนินการตรวจสอบแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที
๙. ในกรณีที่อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยาเห็นชอบให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาร่วมปฏิบัติงานตรวจสอบ ให้เสนอขอบเขตและรายละเอียดของงาน คุณสมบัติของผู้รับจ้างระยะเวลาดำเนินการ และผลงานที่คาดหวังจากผู้รับจ้าง รวมทั้งข้อเสนอโครงการของ ผู้รับจ้าง ให้อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยาพิจารณาอนุมัติให้ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญต่อไป
๑๐. จัดให้มีการประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน
๑๑. ติดตามผลการตรวจสอบเสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานรับตรวจเพื่อให้การปรับปรุงแก้ไขของหน่วยรับตรวจเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบ
๑๒. ปฏิบัติงานในการให้คำปรึกษาแก่หัวหน้าส่วนราชการหน่วยรับตรวจ และผู้ที่เกี่ยวข้อง

๑๓. ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมการตรวจสอบหรือคณะกรรมการอื่นที่ปฏิบัติงานเช่นเดียวกัน เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
๑๔. หน่วยตรวจสอบภายในจะต้องพัฒนาบุคลากรผู้ตรวจสอบภายในให้มีความรู้ความชำนาญในด้านวิชาชีพการตรวจสอบภายในอย่างเพียงพอ
๑๕. ผู้ตรวจสอบภายในต้องปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพตรวจสอบภายใน ซึ่งได้รับความไว้วางใจให้ปฏิบัติหน้าที่ให้ความเชื่อมั่นอย่างเที่ยงธรรม ในการบริหารความเสี่ยง การควบคุม และการกำกับดูแล ประกอบด้วยหลัก ๔ ประการ คือ

๑๕.๑ ความซื่อสัตย์ (Integrity)

ผู้ตรวจสอบภายในทุกคนต้องแสดงความซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานทุกเรื่องที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการสร้างความเชื่อมั่นและไว้วางใจในทุกกิจกรรมที่ผู้ตรวจสอบภายในดำเนินการโดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

- ๑๕.๑.๑ ปฏิบัติหน้าที่ของตนด้วยความซื่อสัตย์ ซื่อตรงเพียร และมีสำนึกรับผิดชอบ
- ๑๕.๑.๒ ปฏิบัติตามกฎหมายและเปิดเผยข้อมูลตามที่กฎหมายและวิชาชีพกำหนด
- ๑๕.๑.๓ ไม่มีส่วนร่วมโดยเจตนาในกิจกรรมที่ขัดต่อกฎหมาย หรือการกระทำที่อาจเสื่อมเสียต่อวิชาชีพการตรวจสอบภายในหรือองค์กร
- ๑๕.๑.๔ เคารพและสนับสนุนวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมายและหลักจริยธรรมขององค์กร

๑๕.๒ ความเที่ยงธรรม (Objectivity)

ผู้ตรวจสอบภายในต้องแสดงความเที่ยงธรรมเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในการรวบรวมประเมิน และสื่อสาร ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมหรือกระบวนการที่ตรวจสอบ ผู้ตรวจสอบภายในพึงประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียง และไม่ปล่อยให้อคติหรือบุคคลอื่นมีอิทธิพลเหนือการประเมิน โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

- ๑๕.๒.๑ ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือความสัมพันธ์ที่บั่นทอนหรืออาจบั่นทอนการประเมินอย่างเป็นกลาง ไม่ลำเอียง ทั้งนี้รวมไปถึงการกระทำหรือความสัมพันธ์ที่ขัดต่อผลประโยชน์ขององค์กร
- ๑๕.๒.๒ ไม่รับสิ่งตอบแทนใด ๆ ที่ทำให้เกิดหรืออาจทำให้ขาดความเที่ยงธรรมในการใช้วิจารณญาณของผู้ประกอบวิชาชีพ
- ๑๕.๒.๓ เปิดเผยความจริงทั้งหมดที่ทราบ ซึ่งหากละเว้นไม่เปิดเผยแล้วอาจทำให้รายงานผลการตรวจสอบบิดเบือนไป

๑๕.๓ การรักษาความลับ (Confidentiality)

ผู้ตรวจสอบภายในควรเก็บรักษาข้อมูลที่ได้รับในการปฏิบัติงาน และไม่ควรเปิดเผยข้อมูลโดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้มีอำนาจ เว้นแต่ในกรณีที่เป็นกรณีสืบหาข้อเท็จจริงตามกฎหมายหรือตามวิชาชีพที่พึงกระทำ ควรรอบคอบในการใช้และปกป้องข้อมูลที่ได้มาระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ และไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว หรือเพื่อการใดที่ขัดต่อกฎหมาย หรือขัดต่อวัตถุประสงค์ที่ถูกต้องตามกฎหมายและหลักจริยธรรมขององค์กร

๑๕.๔ ความรู้ความสามารถ (Competency)

ผู้ตรวจสอบภายในควรใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน โดยมีหลักปฏิบัติดังนี้

- ๑๕.๔.๑ ปฏิบัติหน้าที่เฉพาะในงานส่วนที่ตนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไม่ควรยอมรับหรือปฏิบัติงานที่ตนเองไม่มีความรู้ความสามารถ ยกเว้นจะได้รับคำแนะนำหรือการสนับสนุนให้มีความรู้ความสามารถที่เพียงพอในการปฏิบัติงาน
- ๑๕.๔.๒ พัฒนาความชำนาญ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของบริการอย่างต่อเนื่อง
- ๑๕.๔.๓ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังรอบคอบเยี่ยงผู้ประกอบอาชีพที่พึงปฏิบัติ

การรายงานผลการตรวจสอบ

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่จัดเตรียมและออกรายงานการตรวจสอบเสนอคณะกรรมการตรวจสอบสถาบัน และเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาสั่งการภายในเวลาอันสมควรเมื่อตรวจสอบเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้วเสร็จตามแผน กรณีเรื่องที่ตรวจพบเป็นเรื่องที่จะมีผลเสียหายต่อทางราชการให้รายงานผลการตรวจสอบทันที

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

อนุมัติโดย

(ศาสตราจารย์พิเศษ ดร.มณฑล สงวนเสริมศรี)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา

(ดร.พรชัย นุชสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

ประจำมหาวิทยาลัยพะเยา